

VAIKEAKIN SYDÄMEN VAJAATOIMINTA VOI PARANTUA, JOS MAHDOLLISUUS ANNETAAN

JOS SYDÄMEN VAJAATOIMINNAN syytä ei pystytä parantamaan, tila pahenee. Elimistön hyvää tarkoittavat kompensatiokeinot, kuten kiihdyttävän hermoston ja reniini-angiotensiini-aldosteronijärjestelmän aktiivisuus ja lihassäikeiden venytys rasittavat sydäntä lisää. Jo levossa oireilevista potilaista puolet menehtyy vuodessa.

Lääkkeet hillitsevät turmiollisen aktiivisia kompensatiokeinoja. Sydämen työtä voidaan helpottaa apupumpulla. Brittiläiset lääkärit kokeilivat, voisiko vaikea vajaatoiminta parantua, jos sydämelle annettaisiin siihen aikaa poistamalla ylikuormitukset mekaanisesti ja farmakologisesti (N Engl J Med 2006;355:1780). Sydänsoluthan kykenevät jakautumaan ja kantasolujakin veressä on tarjolla.

Viidelletoista jo levossa oireilevalle keskimäärin 35-vuotiaalle laajentavaa kardiomyopatiaa sairastavalle suurisydämiselle potilaalle asennettiin apupumppu ja kompensatiokeinot estettiin päivittäin 40 mg:lla lisinopriilia, 100 mg:lla losartaania, 100 mg:lla karvedilolia ja 25 mg:lla spironolaktonia. Kaikki potilaat tarvitsivat laskimonsisäistä inotropiaa.

Vasemman kammion keskimääräinen ejektiofraktio (iskutilavuuden osuus diastolisesta volyymistä, normaalisti yli 50 %) oli 12 %. Kun kammion pieneneminen tasaantui, epäselektiivinen beetasalpaaja karvediloli vaihdettiin β 1-selektiiviseen bisoprololiin ja sen ohella alettiin antaa sydänlihasolujen atrofiaa estävää β 2-selektiivistä agonistia klenbuterolia.

Neljä potilasta ei reagoinut hoitoon, ja heille siirrettiin uusi sydän. Yksitoista muuta tuli oireettomaksi. Heidän apupumpunsa poistettiin keskimäärin 11 kuukauden kuluttua. Normaalkokoisten kammioiden keskimääräinen ejektiofraktio oli silloin 64 %. Yksi potilaista kuoli vuorokauden kuluttua rytmihäiriöön ja toinen 27 kuukauden kuluttua keuhkisyöpään. Kolmannella potilaalla tauti pahentui, ja hänelle tehtiin sydämensiirto. Muut voivat neljän vuoden kuluttua mainiosti oman hyvin sykkivän sydämensä kanssa.

Lihasvikainen vajaatoimintainen sydän voi parantua, kunhan sitä ylikuormittavat tekijät poistetaan joksikin aikaa sekä mekaanisesti että farmakologisesti. –JP